

Leidžia Spaudos b. v. e.
„SVIESA“

repus: su

Redakcijos ir Administracijos
„LIETUVIS BRAZIL“

Rua Bandeirantes, 92
(Bom Retiro)

Caixa postal, 1764.

S. Paulo.

LIETUVIS BRAZILIOJ

Prenumeratos kainas

Brazilijoje metams — 10\$000
pusei — 6\$000 atskiriems
mėnesiams po 1\$000.

Užsienin: metams — 20\$000
pusei metų 12\$000.

Redaguoja
V. Atkočaitis.

4-ti METAI.

SÃO PAULO, 1932 m. Sausio-Janeiro mėn. 23 d.

NR. 3 (159)

Vengtinios klaidos.

Paprastai, spaudoje pasirodo daug įvairių pamokinių, patarimų, kurie arba yra geri arba peikiami, žiūrint jų rimtumu bei turiniu.

Kritikavimas yra sveikas, būtinas dalykas tik tada, kada jis yra teisingu kritikuojančio nusimanymu rašomas, o nenaujamiškas šmeižtuis.

Bet kada tariamas kritikas imasi kritikos vienam ar kitam asmeniui šmeižti, išpurvinti vieną ar kitą organizaciją, draugiją, bei tam panašią provokaciją padaryti, tai toks asmuo arba vadinamas šmeižiku arba provokatoriumi. Žinoma, čia kalbu apie blogąją spaudą, nes gerą, tikrą spaudą, yra gera ir dora kritika, yra nuoseklumas, taktas.

Šiais laikais daugelis laikraščių bei laikraštinių, aukščiau minėtų privalumų nesilaiko, nes žiūri tik į „gerą biznį“ arba turi kitus išrokiavimus.

Taipat yra ir su mūsų pavieniais žmonėmis, kurie netik spaudą, bet ir žodį nesilaiko jokio taktiko, jokio žmoniškumo. Kartais visai be jokio žmoniškumo. Kartais visai be jokio reikalo kitą žmogų mes mėgstame sujuodinti, apšmeižti.

„Žodis paukščių išleikia — jaučiu sugrįžta“ — sako sena patarlė. Taip ir be reikalo ištartas, kito adresu, žodis padaro daug blogo netik tam, kuriam jis buvo ištartas, bet kartais jis daug žalos duoda ir kitiems žmonėms kurie tą visa girdėjo.

Todėl kiekvienas žmogus prieš ką nors teisingai ar blogai norėdamas pasakyti — turi visad atsiklausti savo sąžinės, ar jis turi sakyti taip ar kitaip ir kodėl taip, o ne anaipt.

Tik taip galvodami ir eidami mes galėsime išvengti tų ydų, tų nesupratimų ir barnių, kurie šiandien mūsų baigia nuodyti. Juk niekas, man rodos, nenori su kitais būti piktoju. bet nesamoningai galvodamas, savo kalbos nekontroliuodamas įeina į pyktį su asmeniu.

Tuo labiau mes būdami čia Brazilijoje turime vengti, nes pasirodome neteisingais, nesantaikingais ir t. t.

Nes „kas save negerbia — to ir kitas nepagarbės“ — sakoma dažnai.

Tame ir glūdi visos blogumo reiškinys, kad mes nenorime žinoti ar asmuo kaltas ar ne, bet negalvoje pasakome, kad tai — „jis kaltas, jis tai padarė“, o tuo tarpu paieškoję kaltės, mes jau kartais rasime visai kitur.

Tad venkite tų blogų įpročių, o, eikime prie tiesos, prie žmoniškumo be kurio mes anžinau maudysimės šioj šmeižtų baloj. Gerbkime save ir kitus, tada ir kiti mus gerbs.

Iks.

AR JAU ATNAUJINAI PRENUMERATA?.. SKUBINK, KITU BUDU NUSTOSI DAUG NAUJIE-NU IR ĮVAIRENYBIU!

LIETUVOJE

Ką rašo Lietuvos laikraščiai „Lietuvos Aidas“, „Mūsų Rytus“ ir kiti.

Šaukiamas Žemaičių kongresas.

Telšiai. «Alkos» draugija nutarė ateinančią vasarą šaukti Telšiuose Žemaičių kongresą. Programoje numatyta „Alkos“ muziejaus atidarymas, tautodailės parodėlė ir Žemaičių krašto chorų žemaitiškų dainų šventė.

Salakas tvarkosi.

Salakas, Zarasų apskr. Prieš ketų metų miestelio išvaizda buvo ne kažin kokia, bet dabar miestelis yra žymiai pakilęs. Gatvės apsidinamos šaunais medeliais. Yra pastatyti kelta gel' betoninių tiltų ir taisomi trotuarai.

Jūros šuva turguje.

Priekulė. Klaipėdos apskr. Pereitą turgadienį buvo atvežtas parduoti jūros šuva. Pirkėjo jam nesirado, bet ir rodydami šunį jo šeimininkai nemažai uždirbo, nes ėmė po 3 centų už pažūrėjimą. Šunį pagavo Melneragės žvejai.

Vietoj vainiko ant kapo.

Prekybos ir pramonės rūmai Kaune, pareikšdami Kauno miesto savivaldybei užuojautą dėl miesto burmistro a. a. Juozo Vokietaitio mirties, vietoj vainiko ant jo kapo panaukojo miesto savivaldybei 250 litų išdalinti Kauno miesto neturtėliams Kalėdų šventėms.

Pradžios mokyklų visame Kaune.

(drauge su naujai prijungtų apylinkių mokyklomis) dabar yra 42 su 150 kompleksų. Numatoma, be to, dar atidaryti 6 naujus kompleksus. 91 mokyklų kompleksas ligšiol tebėra nuomamuose butuose, t. y. neturi nuosavų namų.

Šauliai puošia Veliuona.

Veliuona, Kauno aps. Šiomet vietos šauliai gražiai išpuošė istorines vietas. Ant Gedimino kalno pasodino apie 50 įvairių medelių, o ant pilies kalno — alyvų, barbarių ir gėlių. Sekančiais metais ruošiasi statyti bufetui patalpą, muzikantams estradą, kuri veiliuonai pavaduotų vasaros teatru, ir pakeisti pasenusius medinius laiptus į Gedimino kalną cementiniais.

Isteigė seneliams prieglaudą.

Pažaislis, Kauno aps. Šv. Vincento a. Paulio dr. ja Pažaislio vienuolyne įsteigė seneliams prieglaudą. Prieglaudoj jau yra 16 senelių. Priimami vietiniai ir iš Kauno beturčiai seneliai.

Oi, šoksime šokimėlj!..

Nes sekmadienį, sausio 24 d. 7 val. vakaro Lietuvių name,

RUA BANDEIRANTES, 92.

(BOM RETIRO)

Dainos-Meno dr. ja «VILTIS» ruošia linksmą šokių vakarą griežiant lietuvių

DŪDU ORKESTRUI.

Konfeti, serpenti, skrajojantys paštas.

Pakvietimus įsigyti iš anksto pas Dr. jos narius ir «Lietuvis Brazilijoje» redakcijoj.

Valdyba.

Kronika. PASAULYJ

Pirmas koncertėlis.

Aš manau, kad daina, ypač lietuviška daina, mums čia išivijoj yra sielos ramintoja, paguoda varge ir svarbiausia tuo, kad ji primena mums toli už jūrių likusią gimtinę. Primena tuos laikus, kada mes vis: dainavome žaliaj pievoj šienelį plaudami, ar pilkuojančius dirvonus ardami.

Argi pereitos savaitės pirmas mokyklos koncertėlis mums nepriminė gimtinę? Ar negražiai skambėjo užburiantis sielą lietuviška melodija?

Šis mokyklos koncertėlis, nors siauros programėlės, tačiau buvo gana gražus ir žavintis sielą. Pasirodo, kad ir mes turime asmenų, kurių balsai galėtų skambėti ne blogiau už tariamųjų «žvaigždžių» balsus. Tik reikia rimčiau žiūrėti į dainą.

Aš manau, kad tokie, nors siaurų programų koncertėliai, bet duoda daugiau negu paprasta komedija, scenoj Daugiau iš jų turime meniško ir sielos artimo gėrio, negu iš paprastų sceninių dramų — komedijų ir joms panašių programų.

Šis Bom Retiro liet. prad. mokyklos koncertėlis išvarė pirmą vagą dainų dirvone. Dabar tik prisena laukti iš choro, meno sektojų ir panašių organizacijų tas vagas, tą dainos dirvoną pilsiant tolyn.

Mes turime gražių, skambių dainų turime gražių, žavinių balsų, tad trūksta tik vieno: pasirizymo šiam darbu.

Tad visi choral, meno sekcijos — duokite mums dainų! Duokite to sielos peno, kurio iki šiol mes tik trupinėliu gauname!

Koresp.

KINIJA

Kinai persekioja japonus šankajuj.

Laikraščiu pranešiau, grupė kiniečių užpuolusi japonų apgyventas vietas Šankajaus priemiesty ir ėmusi juos mušti. Laike susirėmimo keletas japonų užmušta ir kiti sužeisti.

Po kiek laiko japonai suorganizavę savo būrį, užpuolė vieną kiniečių dirbtuvę ir ją sunaikino.

Jr ponų kariuomenė sužinojusi apie kiniečių elgesį su jų žmonėmis, pasiuntė Kinijos vyriausybei notą, kad tą persekiojimą sustabdyti. Priešingai, japonai imsią griežtų priemonių.

Visgi, galimas rimtas karas tarp abiejų valstybių.

AMERIKOS J. V.

Amerikos J. V. veža auksą Paryžiun.

Novjorkas. Wallstreote finansininkai yra nutarę vežti Paryžiun du aukso transportus sumoje 5.000.000 dolerių. Šis auksas skolinamas tikslu su-reguliuoti Prancūzijos pinigų kursą.

Pasak laikraščiu iš Amerikos J. V. j Prancūziją busių įvežta aukso vertė 125.000.000 dolerių sumai. Šis auksas fo idas žymiai sustiprinsiąs Prancūzijos finansus.

ANGLIJA.

Sudarytas naujas ministerių kabinetas.

Londonas. Laikraščiu pranešimu Anglijos ministerių kabinetas sudarytas su Macdonaldu prieškai. Naujas kabinetas pirmon galvon imsiąs nagrinėti nusiginklavimo ir karo reparacijų klausimą. Bet vargu teis klausimais ką gero atneš pasauliui, kada aplink galan-

Nepaprastai atpigo malkos.

Zarasai. Rinkoje pastaruoju metu labai atpigo malkos. Beržinių skaldytų malkų vežimas kaštuoja 2 — 4 litus. Seniau tokių pat malkų vežimas kaštuodavo 12—14 litu.

Tavo gyvenimo aivelis stovi saugiai me uoste

JEI TURI SAVO VARDU ATIDARES

Taupomąja saskaita

š i a m e b a n k e

LIETUVIŲ SKYRIUS.

BANCO GERMANICO

Rua Alvares Penteado 17, kertė Rua Quitanda.

dami ginklai. Nors kalbama apie taiką bet nauji įvairūs minininkai bei karo laivai ir kita medžiaga gaminama didžiausiu atsidėjimu.

VOKIETIJA.

Bedarbių skaičius auga.

Berlinas. Per paskutinius pereinusių metų dvi savaites Vokietijoje bedarbių padaugėję 1.112.844 žmonėmis.

— Paskutinės statistikos duomenimis pasak laikraščių, Vokietijos gyventojų skaičius esąs apie 103.000.000 žmonių. Šiame skaičiuje skaitomi ir tie žmonės, kurie randasi užsieniuose. O užsienyje yra gėros skaičius, nes vien pietų Amerikoje jų esama apie 3.000.000 žmonių.

ARGENTINA.

Argentinos Kongresas dirba.

Buenos Aires. Sausio 20 dieną,

kaip praneša laikraščiai, Kongreso nariai susirinko pradėti darbą. Visi kongresmanai vienbalsiai nutarė pradėti vidaus politiką.

LENKIJA.

„Dancigas, Vilnius ir Ukraina — ne Lenkijos“.

Vienas prancūzų rašytojas tokia antrašte atsilėpė lenkų okupuotas žemes. Pasak rašytojo, šios okupuotos žemės, anksčiau ar vėliau turėsiančios būti gražintos toms tautoms, kurioms jos priklausė nuo amžių.

Šitoks prancūzų rašytojo teisingas sūkis, daug alarmo sukėlė lenkų spaudoje. Lenkai tvirtina, kad jie jokiū būdu neatsisakysią nuo išėjimo į jūrą ir nuo kitų okupuotų žemių, kadangi to įrodymui turi rimtų faktų.

KITOS VALSTYBĖS.

Agitacijos prieš vyriausybę.

Madridas. Laikraščių pranešimu,

daugely Ispanijos vietų einą įvairios agitacijos prieš esamą vyriausybę. Senosios valdžios šalininkai tikisi grąžinti monarchiją ir parsikviesti buvusį karalių Jurgį.

Sąryšy su tuo, areštuota daugelis žymių asmenų prijauniančių monarchijai.

Kelionė Prancūzija — Madagaskaros.

Paryžius. Prancūzų aviatorė Maryse Bastie su kap. Vauthier'u ryžtasi skristi iš Le Bourget aerodromo į Madagaskaro salą, kuri randasi Afrikos pakrašty.

Su jais keliauja kartu ir vienas amerikietis rašytojas. Kaip tik bus palankios oro sąlygos skridimui — jie pradės savo kelionę.

Pranešimai.

Jau dvėji metai, kaip Villa Anastacio Dr. Jono Basanavičiaus vardo lietuvių pr. mokykla turi savo pašto dėžutę, 2157 kuria gali naudotis kiekvienas įmokėjęs 2 mlr. metinio abonento mokesnio.

Tai yra labai didelis patogumas arčiau gyvenantiems lietuviams, nes apie gautą korespondenciją tuojaus pranešama per mokinius.

Korespondencija pristatoma kelis kartus per savaitę taigi niekad nepavėluoja

Abonentais galima užsirašyti mokyklos bute, rua Bertholomeo Paes, 6 pas mokytoją. Ten pat išduodama ir korespondencija, visomis savaitės dienomis.

Mokykl. Valdyba.

Vytauto Didžiojo vardo lietuvių mokykloje, vila Bella mokinių užrašymas prasideda nuo sausio mėn. 15 d. Užrašyti vaikus mokykloje.

Lietuvos Konsulatas

D-r MAX RUDOLPH.

vokietys gydytojas

Operacijos, moterų ligos, gydymo pagelba, Rentgeno spinduliai.

Kambarys: Priėmimas: Rua Hollandia, 5. Praça Ramos de

Telef. 7-5689. II aukšt (Predio Azevedo, 16.

S. Paulo. II aukšt (Predio Gloria) Tel. 4-2576.

Šiuo pranešama Villa Anastacio ir kitų arčiau gyvenančių lietuvių žiniai kad mokslas Villa Anastacio Dr. Jono Basanavičiaus vardo lietuvių mokykloje prasideda 18 dien. sausio mėn. š. m. Mokslas einamas lietuvių ir brazilų kalba, visais pradžios mokyklos skyriais.

Tėvai norintieji leisti į šią mokyklą savo vaikučius priimti juo iki 1 dienos vasario mėn. užrašyti.

Labai pageidaujama, kad vaikučiai ypač pirmamečiai, mokyklą lankytų pradėtų punktualiai, nes nuo to daug pareina mokymosi ir mokymo darbo sėkmingumas.

Vaikus užrašyti ir kitais reikalais kreiptis pas tos mokyklos mokytoją, mokyklos bute, rua Bertholomeo Paes, 6, Villa Anastacio.

Tėvų K-to Valdyba.

Remiantis Lietuvių Sąjungos Brazilijoj valdybos posėdžio protokolu Nr. 4 Šaukiamas 24 sausio 4 v. v. bendras S-gos narių posėdis Lietuvių Name Rua Bandeirantes 92.

S-gos Sekretorius

„LIETUVIS BRAZILIJOJ“

— GYVENIMO VEIDRODIS.

A. KERĖTOJAS.

Pietų Amerikos lietuvių tarpusavio santykiai.

(MEDŽIAGA BUSIMAI ISTOPIJAI).

Pastaraisiais laikais jau vis dažniau pradeda domėtis lietuvių išievių gyvenimu Pietų Amerikos valstybėse: Argentinoje, Brazilijoje, Urugvajuje ir kitur. Įvairių politinių pažiūrų atskiri korespondentai imasi didelio darbo parodyti Lietuvos visuomenei, kaip ir kokiose sąlygose gyvena mūsų žmonės, atsitikinai emigravusieji į Pietinės Amerikos valstybes. Nei vienas tačiau tokių korespondentų nėra patiekęs Lietuvos spaudai pilnesnio mūsų emigrantų gyvenimo vaizdo: rašoma tik pavieniais klausimais, keliami atskiri išievių gyvenimo epizodai, kuriems duodama ne objektyvė spalva, bet subjektyvė, -- tai pareina nuo individualės rašančio asmens nuotaikos. Tokis tačiau rašymo būdas labai nedaug teusako, kaip iš tiesų mūsų emigracija gyvena, kokio jos tarpusavio santykiai emigracijoje bei kaip jie yra nusiteikę Lietuvos atžvilgiu.

Kyždamasis šią spragą užpildyti, norėčiau Lietuvos spaudai pateikti aiškesnį mūsų emigracijos bruožus visuomeniniu, politiniu ir socialiniu atžvilgiais.

Rašydamas laikysiuos abecėlės tvarkos, pradedant emigracija Argentinoje.

Visi mes žinome kad svarbiausia mūsų emigracijos priežastis į Pietų Amerikos valstybes buvo laisvo emigravimo į Šiaurinę Ameriką suvaržymas bei Lietuva atatinamos «kvotos» nustatymas. J. A. Valstybių Konsulatas Kaune turėjo jau 1923-1924 m. net virš dešimties tūkstančių užsiregistravusių «aspirantų»

vykti Šiaurinėn Amerikon. Bet ir šitą skaičių pasiekę, nauji «aspirantai» vis dar tebesiregistravo į kandidatus, nors daugelio eilė tegalėjo ateiti ne anksčiau kaip už penkių—šešių metų...

Tačiau nepaisant mūsų emigracijos apribojimo, Kaune mes jau turėjome net apie dešimtį laivų linijų agentūrų, kurios nerėsi iš kailio visokeriopu būdu emigrantus sumedžioti. Pradėta didelė propaganda, kurios turinio laiku net ir viešoji policija negalėjo gerai patirti: pavienius agentus tik tiek tebaudavo provincijoje, kiek jų veikimą rasdavo nelegalų dė. verslo bei kitokių mokesčių nesumokėjimo. Griežtesnės kontrolės nebuvo daroma, nes išvisio nebuvo įstatymo, kuris emigracijos reikala tinkamai tvarkytų. Tokios laivų linijų agentūrų propagandos dėka mūsų emigracija ir pakrypo į Pietų Amerikos valstybes, kurios norintiems emigruoti buvo pavaizduotos labai šviesiomis spalvomis.

Mano nusivnyvymu, būta ir kitų, ekonominių priežasčių, dėl kurių dešimčiai tūkstančių Lietuvos darbininkų staiga atsidūrė be darbo kaime ir, suprantama, be jokių pragyvenimo šaltinių. Tai staigus dvarų žemių nusavinimo vykdymas, einant 1922 m. išieistu Žemės Reformos įstatynu.

Nieko negalima niekam primesti dėl principinio reikalo dvarininkų latifundijas nusavinti, tačiau labai daug reikia pasakyti dėl pačios reformos per staigus vykdymo. Juk visi pamenama, kad dvaro žemę paėmus «žemės reformos fondan», buvusieji tų žemių šeimi-

ninkai desėtkus šeimų—kumečių atleido iš darbo. Atleistiems iš dvarų žemės ūkio darbininkams — bežemiems niekas taip greit žemės nesuteikė; kitokių uždarbių žmonėms buvo sunku gauti, o gyventi reikėjo, — štai mes ir turime atsakymą, kodėl mūsų žmonės daugumoje leidosi, agentūrų pažadais pavilioti, į nežinomus niekam užjūrio kraštus.

Tikstesnių žinių apie Pietų Amerikos kraštus, gyvenimo sąlygas, darbo apsaugą, uždarbius ir t. t. niekas anais laikais nemalonėjo suteikti.

Tiesa, Kaune buvo susitvėrusi «Emigracija rūpintis bei ją globoti» draugija, kurios veikimas tačiau apsiribavo laivų agentūroms pristatinti kandidatus emigruoti... Už kiekvieną kandidatą, rodos, gaudavo net po septynis dolerius komisio... Vadinas, ir toji «Emigracija» globoti draugija «sąmoningai ar nesąmoningai pakliuvo į agentūrų pinkleis.

Nors anie laikai Lietuvoje buvo demokratiškų grupių atstovaujami, buvo Seimas su darbo žmonių atstovybėmis, bet jos nekreipė tuomet reikalingo dėmesio į patį masinio mūsų žmonių emigravimo faktą. Net neturėta taisyklės savos atstovybės tuose kraštuose, kur mūsų žmonės atsidūrė neišbandymą vargą vargti. Tik 1926 m. Buenos Aires nuo viduvasario buvo įsteigtas pirmas Lietuvos konsulatas P. Amerikoje. Brazilijoje pirmas Konsulatas įsteigtas tik 1929 m., o Urugvajuje dar eeturime, nors reikalas yra labai didelis.

KAS DAUGUMOJE EMIGRAVO.

Kaip aukščiau jau esame paminėję didesnė dalis, galima tvirtinti be baimės apsirikti, t. y., apie 90—95% mūsų emigrantų į Pietų Amerikos valstybes buvo paprastai kaimo bei Lietuvos miestų ir miestelių darbininkai. Tik labai

mažas nuošimtis teemigravo iš Lietuvos inteligentų ar pusinteligentų.

Labai nemalonus dalykas čiaai paminėti, kad emigravusieji iš Lietuvos inteligentai neturėjo tų tikslų, kuriis vyko mūsų senoji emigracija Šiaurinėn Amerikon, priešingai — daugis vyko į šiuos kraštus, norėdami pasilepti dėl savo nevykusiog gyvenimo Lietuvoje, todėl jie pat pradžioje nieko neturį emigracijai nedavė, slapstėsi. Tik daug vėliau, patyrę kad jiems niekas negresia iš oficialinės Lietuvos atstovų pusės, jie pradėjo viešai rodytis lietuvių išievių visuomeniniame gyvenime.

Negeresnis elementas emigravo iš Lietuvos didesnių miestų bei miestelių: tai daugiausia žmonės tokio tipo, kuriems visur, visados buvo, yra ir bus bloga, gal ir danguje jie tik įnauiais jausis. Jeigu dar pridėsim prie šitos savo pastabos, kad miestelių elemente buvo žymiai didesnis nuošimtis ne lietuviškai kalbantieji, kurie emigracijoje save laiko «tikrais lenkais», tai nesunku bus susidaryti vaizdą, kad iš jų mūsų emigracija nieko gero taip pat negalėjo tikėtis, — Lietuvai jie jau yra dingę.

Galima drąsiai sakyti kad vienintėlis, padoresnis emigracijos elementas šiuos kraštuose ir tėra mūsų kaimo elementas. Tiesa, pasitaiko retkarčiai ir iš kaimiečių pramatinį tipų, bet daugumoje ir visuomoje tai elementas, kurį galim viąkieriopai palaikyti, nes tik kaimiečiai — emigrantai tebegyvena savo gimtojo krašto ilgesiu, laukdami pirmos geresnės progos sugrįžti.

Per tuos kelis metus teko pastebėti ir iš vietos gyventojų lūpų girdėti mūsų kaimo darbininkais pasigerėjimą. Jie daug kantrenai už miestelėnus, pastovesni darbe ir šniap gyvenimo žmoniškai. Visai kas kita su lietuvišais «tu-tėišiais», kurie tik į policijos rankas pakliuvę tepasisako esą lietuviai, žinoma, tuo pačiu lietuvių vardą vaikiodami.

J. Keliuotis.

SPAUDOS ETIKA

Spaudos vaidmuo nuostabiai didelis. „Gera ar bloga, melaginga ar teisinga, sugedusi ar teisė — laisvoje tautoje spauda visagalingi. Ji visuotinio, nuolatinio ir plazdančio balsavimo rūšis, kurio vertintojas yra ji pati. Ji sudaro viešąją nuomonę, t. y. papročius. Ji stiprina ar griauia šeimą ir mokyklą. Ji suteikia ar išplėšia garbę ir garą. Ji nuverčia ar palaiko ministerių kabinetus. Ji turi klaikią taikos ar karo teisę. Viešieji žuonės, rašytojai ir menininkai, politikai ir valdininkai klūpo ant kelių prieš jos įvairiaformią ir paslaptingą valdžią... Jau nebėta tas laikas, kai reporteris turės daugiau reikšmės negu ambasadorius ir kai keli laikraščių direktoriai atsveis respublikos prezidentą. Spauda turi savo glėbį mokyklai ir paramentą. Ji nuolat ten, kur nei mokytojas nei parlamento narys negali nueiti. Ji pasiekia ir diriguoja tautos sąmonės gelmes. Noromis nenoromis ji veikia ir elitą. Prieš jos neribuatą ir anonimišką valdžią niekas nestatūlo“ (Henry Bèrenger).

Su spauda susijusios visos šiu dienų didžiosios paslaptys. Ji visur ir visados lydi dabarties žmogų. Niekad jo nepaliekia vieno. Visados ji apšviečia ar klaidina, skaidrina ar nuodija, gundo ar sulaiko, uždega ar suramina, džiugina ar gąsdina. Ji turi šį magišką burta. Jam negrašina. Nekalba jį decepto ar agitatoriaus balsu. Tuo ji jo neatstumia, bet įgia nuostabaus pasitikėjimo. Ji kaip paslaptingas keleivis įslenka į žmogaus butą, ir visi ją apspinta, ji pradeda pasakoti apie viską, kas dedasi danguj, žemėj ir po žeme. Nes ji turi sparnus — visur nulekia, viską pamato. Turi radijo antenas — viską užgirsta. Turi kojas — pati ateina į namus ir kaip brangiausias svečias užima čia garbingiausią vietą. Ir kaip geriausias draugas kalba jam švelniausiais žodžiais ir sumaniausiai

sugrupuotais faktais. Žmogus nē nepasijunta, kaip patenka jos visiškam valdžion. Po to jau nebe jo, bet fejtonisto jausmai degia (am krūtinę. Nebe jis galvoja, bet vedamojo straipnio autorius. Jau ne jis veikia, bet publicistas diriguoja jo žingsnius ir duoda jo gyvenimui krypti ir toną.

„Laikraštis pasidarė didelė suaugusių mokykla ir paskaitų salių itaka ir bažnyčios sakyklų žavingumas nėra didesnis už tą karšči ir pasitikėjimą, kurio turi visuomenė tam, kas parašyta juodai ant balto popieriaus. Laikraštis plačiosiomis visuomenės masėms vienintelis apšvietimo šaltinis. Jis jioms pavaduoja profesorių ir kunigų, juristų ir technikų. Ji politinės galvosėnos, visuomenės nuotaikas, dvasiškai-religijinio gyvenimo ir ekonominių siekimų vairininkas (Dr. J. Eberle). Taip, spauda šiandien turi nepaprastos galybės. Bet tai pavojingiausia ir klaidiausia galybė. Ji gali tarnauti geram ir blogam. Ji sėja mirties ar gyvybės sėklą ir yra kultūros ir civilizacijos nešėja. Bet, patekusi į blogos valios žmonių rankas, ji sėja mirties sėklą. Demoralizuoja visuomenę. Veda tautą pražūties ir nebūties keliomis. Tad yra gera ir bloga spauda. Geroji spauda skleidžia tiesos, grožio ir gėrio spindulius. Nuskaidrina širdis. Apšviečia protus. Sielai augina sakalo sparnus. Blogoji spauda, priešingai, aptemdo protus. Žemųjų aistrų ugnimi padega širdis. Mirties nuodais užnuodija sielas. Tad spaudos klausimas mirties ar gyvybės klausimas.

Lietuvių tauta jau senai suprato. Ji spaudą nepaprastai brangina. Ją laiko brangiausia verteutebe, kuriai apginti didžiausių aukų nepagailėjo. Ji keturiasdešimt metų dėl jos kovojo ir kentėjo. Tūkstančiai jai nepagailėjo to, kas žmogui yra brangiausia — laisvės ir gyvybės.

(Bus daugiau).

PIRMAS KARTAS S. PAULO LIEUVIŲ TARPE

Pedagoginė „D-ro V. Kudirkos“ mokyklos mokinių ir kursantų

Rankų darbu paroda LOTERIJA ALIEGRI

ir linksmas šokių vakaras, griežiant dūdų orkestrui, Lietuviskam name, rua Bandeirantes 92 sausio 30 d. (šeštadieny) ir 31 dieną (sekmadieny). Tėvams, mokiniam ir visiems užinteresuoties asmenims, norinties pamatyti vaikų darbus paroda bus atdara nuo 1 - 6 val. veitui, o jaunuomenei norinčiai linksmi praleisti laiką iki ryto 4 val.

Šeštadieny su pakvietimais.

Parodoje bus daug įvairių išuuošim fantų, kuriuos galima atsimti sekmadieny nuo 1 iki 6 val. vakaro. Kvietime kuo skaitlingiausiai atsilankyti. Pakvietimus galima gauti Liet. mokylose: „D-ro V. Kudirkos“ ruo Oratorio 53. „Vyskupo Valančiaus“, Bom Retiro rua Bandeirantes 92. „D-ro Jono Basanavičiaus“ Villa Anastacio Villa Beios name ir pas „Vilties“ narius ir „Liet. Braz.“ redakciyje.

Rengėjai: „D-ro V. Kud.“ mokiniai ir kursantai.

Dėmesio!

Dainos -- Meno dr-ja „Viltis“, praėnia suinteresuotų žinia, kad minėton draugijon galima įstoti iki 15 d. vasario. Užsirašyti Lietuvių Name, Rua Bandeirantes, 92, (Bom Retiro) antradieniais ir penktadieniais nuo 7½ val. vakaro.

Valdyba.

Kas bus, kas nebus,

bet Lietuvis neprazus!

Marietta Passerini.

PRIBUVĖJA -- AKUŠERĖ.

Rua Silva Pinto, 49 (Bom Petiro) Telef. 5-3584. S. Paulo.

Geriausia ir patogiausia skelbtis „LIEUVIŠ BRAZILIJOS“

Tad, nors nesame link žmones „rušiuoti“, tačiau laikėme reikalinga pasakyti iš kokių elementų susideda mūsų emigracija Pietų Amerikos kraštuose. Visa gera ar bloga primesti bendru posakiu visai mūsų emigracijai, būtų labai neteisinga, todėl savaine reikėjo keltis žodžiais pasakyti, kas emigravo.

Gal rašant šitą apžvalgą ir nedėrėtų pakartoti pirmojo lietuvii kunigo šiuose kraštuose atsisveikinime su kolonija 1931 metais žodžius, bet kaip ypatingai charakteringus mes juos čia imamės pacituoti.

Visiems Aleksoto gyventojams gerai žinomas, turėjęs didelių nuopelnų kunigas, sukūręs vietos gyventojų patogumo dėlei naują Aleksoto parapiją, pastatęs bažnyčią, parapijos salę ir kitus trobesius, galėjo ramiai pasidžiaugti ilgesnį laiką savo triuso vaisiais. Tačiau žinodamas, kaip dažnai tikintieji jaučiasi nelaimingi svetimame krašte neturėdami jų dvasios reikalams vadovo, ryšosi vykiti tenai, kur desimtyms tūkstančių išvyko „laimės“ rastis.

Veik niekieno nepadedamas įsiai pasiekė tikslą, nuyko, ir tūkstantinės minios buvo patiktas. Nugalėjęs pirmas klijūtis vietos vyskupo Kurijoje, prisiglaudė vokiečių — pranciškonų vienuolyne ir to paties vienuolyno bažnyčioje pradėjo sekmadieniais ir šventadieniais laikyti lietuviiams pamaldas, sakyti pamokymus gimtąja kalba. Tai buvo 1928 m. pradžioje.

Trejus metus išvargęs, kitų bažnyčių išmaldomis gyvendamas, nebeislaikė išsėko ir kantrybės, sumenko visiškai sveikata, turėjo apieisti tą šalį kurioj guodė visą laką vargo slogianą mūsų emigrantą.

Kol dar šioj padangėj nebuvo nė kunigo, nė Konsulato nesimantė nė partikunų: jei vienlas-kitas ką mėgino sukurti, suorganizuoti, ar vakarėj koki surengti, turėjo bent lietuviiška spalvą. Kartą kunigas pasirodė, subruzdė visas pakampiais slankiojęs skruzdėlynas, pasipylė labai švanki kritika pradendant tikėjimui, Dievo buities nagrinėjimui (b.d.)

A. Vieuuolis.

Krizis.

Atvažiavau į laikinąją sostinę. Vaikštavau po miestą, dairaus, Zioplinėjū ir vis krizio ieškau. O krizio niekur nematy: pilnos krautuvės, pilnos kavinės prie kinų oile, prie teatro oile; visi pasipuošę, visi pertekę ir visi statosi. Ir kas dabar Kaune nesistato ir ko tik nestato! Eini ir tik dairais, kad plyta ant galvos nenukristų, kad kur kalkėmis neapibertų... Ir tai krizio metul

— Pasakyk, sakau, man gerbiama, kaip tai suprasti, ar yra kauno krizis ar nėra? — prakalbinau miesto sodne vieną dykiniaujančią pilietę, kuris man pasirodė panašus į nuo krizio nukentėjusį pramoninką ar prekybininką.

Pilietis rūšėtai pažūrėjo į mane, susiraukė ir, įstiktinęs, kad aš kaimietis, burbtelėjo:

— Bus!
— Bus, bet dabar dar nėra?
— Bus bus, greit bus, tamsta jau nesirūpink, apie krizį mes patyse pasirūpinsime...
— Kaip tai taip? Nesuprantu!
— O taip, mes, prambninkai, bankininkai, prekybininkai...
— Kaip taip. Nesuprantu?
— O taip: mes dabar viską darome vilkui iš miško išsiaukti!.. Pamėgink, tamsta dabar kuriame mūsų bankely 100 litų paskolos gauti arba mėnesiui kitam prekių kreditan paimiti, tai pama tysi: tamstai pripasakos tokių krizio baisenybių, kad pirmutinis susirūpinti savo sutaupas iš Kauno banku gelbėti... Žinoma, krizis reikalingas ir jis bus: be krizio apie ką rašys mūsų spauda, ką veiks mūsų birža. Be krizio kažkaip ir nuobodu ir ne madoj. Mes ir taip jau einame kultūringųjų tautų uodegoj, o dabar greit viri pralės mus pirštais badyti; be krizio, su aktyvu, atsiūkieltai... Kraštą užpuls svetimišaliai mūsų valiutos studijuotų, sąmatos pasifūrėtų. Bėda tada. Jei kartą patekome į kultūringų tautų šeimą, taip jau ir laikykimes su

fasonu... Na, o kaip pas jus kaime? — savo ruožtu paklausė mane ir pilietis.

— Pas mus kaime, tai, žinoma, ne mieste: sunkiau, kaip pernai ir užpernai ir be fasono.

— Sunkiau ir kaip pernai?
— Žinoma, ne longviau: antis — 2 litai, žąsis — 3, penėtas kalakutas — 4 bet ir tu bū vietos žydėlių nēr kas perk... Grudai pigūs.

— O bekona!
— Bekona! Iš pirmosios rūšies į trečiąją nudardėjo... Bet mes laikomės: dabar ruošiamės patys verpti, austi, patys muila virsime... Ir džiaugiamės, kad pas mus dar nėra taip bloga, kaip kitur, kad ir pas mūsų kaimynus. Mes neprazūsimė.

— Žinoma, ką ir kalbėt, kaimas tai ne miestas, — atsidoso mano pilietis ir mes, kilstelėję kepures, persisky rėme.

Vėl vaikštavau po miestą, dairaus Zioplinėjū...

— Aai Bičiul! Iš kur?
— Žinoma, iš kaimo, iš kūr gi daugiau.

— Taigi, taigi, tuojau matyt: pilvukas — apvalus, skruostai — kaip nudažyti... Na, kaip laikais?

— Aėtū, kruiu po truputį. Kaip tu... tamsta?

— Blogai, brolyti!
— O kas, sergi?

— Ne, sveikas, kaip ridikas, bet krizė, toji nelaboji krizė!

— Kokia krizė? Nematau!
— Argi nematau?! Prekyba sustoja, bankai užsidaro, notarai — operacijų jokių nebedaro, tik vekselius protestuoja...

— Brolyti, juk jau po šešių, rytoj devyniomis vėl atsidarys...

— Aš ne apie tai... O čia dar šitau naujas įstatymas, kaip griausmas giedroje... Visai kilpa ant kaklo užnėrė. Nors gyvas žemėn lįsk.

— Koks įstatymas? — paklausiau aš.

— Argi neskaitei vakar „Lietuvos Aide“... Visi dienraščiai rašo. Biržoj panika... Visi be galvos...

— Aa, apie turto perleidimo suvaržymą...

— Nagi! Jei mes pradėsime krizio metu tokius įstatymus leisti, tai visi bankrotan nueisime! Kas tai mantė, kas girdėjo, kad aš savo mylimai žuonelei, tetai, dėdliui ar uošvelei negalėčiau savo kruvinu prakaitu uždribto turto ar sutaupyto skatiko pervesti!!! Tai smūgis visai mūsų kultūrai, visam progresui, kaput visai Kauno statybai! Čia jau nebe krizė, o velnias žino kas! — Šuoils į regresą!..

— Jūs džiaukit s, kad dar šitas įstatymas nors jusų kapitūlą nepalietė... — Tai jūs džiaumitės, kad kapitalų nepalietė: dabar už litą nors po 10 c gausite...

— Mes pasidžiaugsime tada, kai išeis įstatymas, paralizuojaš jūsų kapitalus, skyrius, užkertas kelią visokiai piktos valios konkurencijai, suvaržas bičiulių protekciją, bizuonerišką protėžė!.. — Tada, tai jau visiem kaput! Tada tai jau už kepurės ir iš Lietuvos!.. Nu ir krizis!.. — ir mano pažįstamas, mostelėjęs ranka ir dideliai susirūpinęs nudūmė Laisvės Alėją.

Ir vėl vaikštavau po miestą, dairaus Zioplinėjū... — Che che che che! Pavėlavai, Joneli, pavėlavai! Na, sveikas... Dėuk snukuti... Dar kartą... Pasibučiavome.
— Kur pavėlavau?
— Nagi, skaitei vakar „Lietuvos Aide“?
— Skačiau.
— Tai gal savo sutaupų atsiskubinau gelbėti?
— Niekur aš, Tadeli, nepavėlavau ir nieko gelbėtų neatsiskubinau. O kas tokio?
— Krizis, Joneli, krizis, nei paskolos, nei žiro.
— Norėjau į užsienius — pasu neduoda, valiutos nekeičia. O skolinkinkai nošis riečia. Stuliuo ir po pusę ir po 80% anei kalbos. Reikalauja visų!
— Ir išreikalaus.
(b. d.)

Ivairenybės

Ir žvėrys keliauja lėktuvais.

Iš Ostende, Belgijoje, į Londoną lėktuvu buvo gabenamas tigras. Lėktuvui išskridus iš Ostende, tigras, buvęs dideliame mediniame narve, pradėjo nerimauti ir mėgino išsilaužti. Jaukintojas, norėdamas tigrą nuraminti, ryžosi įeiti į narvą, bet vos tik atidarė narvo duris, žvėris išoko, apvertė keletą kėdžių ir susiėmė su jaukintoju. Lėktuvui pradėjo grėsti pavojus netekti lygsvaros ir nukristi.

Matydamas tai jaukintojas, susikibęs su tigru, šoko drauge su žvėriu į narvą ir užtrenkė paskui savęs narvo duris. Visą kelionę į Londoną jaukintojas atliko viename narvo su tigrū.

Gyvuliai nujaučia katastrofas.

Pastebėta, kad kraštuose, kur dažnai pasikartoja žemės drebinimai ir ugnikalnių išsiveržimas, gyvuliai iš anksto nujaučia besartinančią nelaimę. Jau romėnų rašytojas Plinijus, aprašęs Vežuvijaus ugnikalnio išsiveržimą 79 metais po Kristaus gimimo, pastebėjo šita: Garsus gantos tyrintojas, vokiečių mokslininkas Aleksandras von Humboldt rašo, kad Pietų Amerikos šiaurėje prieš žemės drebinimą vištos, kiaulės, šunės ir asilai būna labai neramūs, o driežai, išlindę iš vandens, pradeda staugti, nors šilap jų balso visai negirdėti. Žemės drebinimų miesto Karakaso (Veneuculos sostinė) gyventojai net specialiai laiko šunis ir kates žemės drebinimams įspėti.

Kubos saloj pastebėta, kad ten laikomi prijaukinti žalčiai prieš žemės drebinimus pabėga iš namų į laukus. Martinikos saloj, Pietų Amerikos pakraščiuose, dar keletą savaičių prieš didžiulį vulkano išsiveržimą, arkliai buvę taip neramūs, kad juos vos galima buvo suvaldyti; šunės staugė be paliovos, gyvatės išlindo iš savo urvų ir net paukščiai nustojo giedoti.

Ir pas mus galima pastebėti, kad kaip naminiai, taip ir laukiniai gyvu-

liai, nujaučia nelaimės ir įvairias oro atmainas.

Vaikas nušovė „velnią“

Eifelio srity, vakarų Vokietijoje, į vieno cigulio namus, šeimininkui nesant namie, įsibrovė plėšikas. Piktadaris iš dviejų namie paliktų vaikų pareikalavo, kad jie atiduotų visus namie paliktus pinigus, ir pagrasino, kad jis esąs velnias ir, negavęs pinigų, juos pašalys. Maža cigulio mergaitė pa mē iš spintos 1.300 markių ir atidavė pinigus plėšikui. Bet 11 metų amžiaus sūnus svėrė kabojusį ant sienos tėvo šantuvą ir tariamąjį velnią nušovė. Nukovęs plėšiką, drąsus vaikas išbėgo į kaimą šaukdamas, kad jis nušovė velnią.

Vėliau pasirodė, kad plėšikas buvo senas miško darbininkas, kuris cigulio šeimai gerai pažinuo.

Naujorką užpuolė žiurkės.

Amerikos laikraščiai praneša, kad Naujorkoje, pačiam vidury miesto, netoli zoologijos sodo priviso nepaprastai daug žiurkių. Didžiulės žiurkių armijos bėgioja po miestą, visiškai nebijodamos nei žmonių, nei gyvulių. Zoologijos sode jos naikina žvėrimis paduodamą maistą, bėgioja po liūtų bei tigrų narvus ir iš po žvėrių nosies ima duodamą jiems maistą.

Naujorkoje atsiradusios žiurkės labai didelės. Nesenai žiurkių būrys užpuolė vienoj vietoj didelę kiaulę ir ją bematant sudrasė.

Spalių mėn. įvykęs Paryžių kongresas kovai su žiurkėmis iškėlė naujų priemonių tiems kenkėjams naikinti. Tas priemonės dabar norima pritaikinti ir Nevjorkoje. Kovai su žiurkėmis net dalyvauja daug specialiai mobilizuotų tam reikalui žmonių.

Anglija šunų — rojus.

Amerikos statistikai apytikriai apskaičiuoja, kad visame pasauly yra apie 70 milijonų šunų. Pirmą vietą šunų skaičiumi užimanti Amerika, kur tyko turkioj žmogaus draugų esama apie 6

JUOKAI

Irgi „studentas“.

Karininkas bara naująką: — Ei tu, varna! Ko žiopsai? Rankas nuleisk žemyn! Sakyk, ką dirbais seniau? — Aš buvau universitete, ponas karininke. — Ar taip? Dovanok man tams ta! O kurį fakultetą tamsta lankai? — Aš buvau... sargu!

Giminės.

Vienas žmogus turėjo labai blogą ir piktą žmoną. Kartą vidurnaktyje jis ką tik pabudęs iš miego, pamatė ties savo lova baltą šmėklą ir baisiai nusigando. Galų gale jis įravo šiek tiek drąsos ir sušuko.

— Kas tu esi? Jei tu esi angelas tai nedarysi man nieko blogo, o jei esi velnias, tai ir gi neprivalai manęs skriausti, nes mudu giminės: aš esu vedęs tikrąją tavo seserį!

Suramino.

Žmona, išvažiudama porai savaitių kaiman, sako vyrui:

— Mano mielas, tik nepamirk mane! Rašyk man dažnai! Be tavo laišku aš ilgėsiuos ir tuoj sugrįšiu namo.

— Nesirūpink, meilute, aš rašysiu tau du kartus per dieną, tik ilgiau būk kaimo! — atsakė jautrus vyras.

milijonai. Anglijoj šunų priskaitoma 4 milijonai, Prancūzijoje — trys milijonai, Vokietijoje — du milijonai.

Geriausia šunims gyvenasi Anglijoje. Ten yra daugiau kaip 600 įvairių draugijų ir klubų, kurie rūpinasi šunų laikymu, dresiravimu, rengia šunų parodas, lenktynes ir panašiai. Anglijos įstatymais už šunų kankinimą ar nušimą labai smarkiai baudžiama.

Kas laimingesnis.

— Sakykite, kas laimingesnis, ar tas, kuris turi šimtą tūkstančių, ar tas, kuris turi septynias dukteris? — Antras! — Kodel? — Turintis šimtą tūkstančių nori dar daugiau turėti, o turintis septynias dukteris daugiau turėti nenori!

Kas svarbiau?

Vyras, besirengiant į miestą eiti bara žmoną, kad ji neprisiuvo sagos kelnėse.

— Vincai, kaip tau ne sarmata mane barti? Žinai gi, kad aš sergu. Kas gi tau svarbiau kelnės ar žmona? — Be žmonos aš galiu eiti kur tik noriu, o kelnėlių nel!

Kur dar du?

Mažas Petriukas klausia atėjusio sveičiuosna dėdės:

— Dėde, o kur tuodu liko, už kuriuos tamsta valgai?

— Koki du? Ką tu čia plepi — aš nieko nesuprantu.

— Mat, aš klausiu dėl to, kad tėvelis sako, jog tamsta valgai už tris. Tai aš ir manau sau, kur aoudou šian-dien prazuvo, kad tamsta vienas atėjai.

Keli dalykai reikalingi krikštui.

Kunigas, aplankęs kaimo mokyklą klausia mažo vaiko:

— Pasakyk man, vaikeli, keli dalykai reikalingi krikštui?

— Trys kunigėi — drąsiai atšovė vaikas.

— E, nemoki katekizmo! Krikštui reikalingi tik du dalykai: vanduo ir Dievo žodis.

— Juk reikalingas ir kūdikis!.. — atsakė vaikas.

Didvyriškumas.

— Tamsta pasielgė, kaip tikras didvyris — išgelbėjai skęstantį žmogų.

— Kaip gi negelbėti! Jis man pinigų skolingas.

MYKOLAS TRUMPEDA.

Nusiginklavimo konferencija Puskiaulių kaime.

Ir žmonės kaiba, ir laikraščiai rašo, kad ne tai Paryžiu, ne tai Prancūzijoje esąs kažkoks Brianas. Žmogus, sako, senas, važinėjęs į visokias Zenevas ir apie taiką visam pasauly kalbas.

Nežinau, kaip kitur, bet Puskiaulių Runčius tas kalbas giliai į širdį paėmė ir pasisvėntė dirbti už visuotiną taiką. Dėl to, kad Puskiaulių kaimas su Skiauterių kaimu dar nuo baudžiavos laikų dantis vieni prieš kitus griežė ir nuo 12 metų amžiaus nebuvo nė vieno neišmūštais dantimis. Net į piešinę po vieną nei puskiailiškis, nei skiauteriškis pienu nevežiojo. Dėl to, kad kai tik vienas, tai ir parvažiuoja suplotas, prie šalidrangių pririštoms vazdžiom. Net policijai nusibodo domėtis. Atvažiuos kuris kiaulėniškis ar skiauteriškis į nuovadą pranešti apie eilines kautynes, tai nuovada ir klausia:

— Ar negyvai.

— Gyvai, — sako. — Tik strėnų nevaldo ir dviejų garuokštinių dantų nebėra.

— Nu, dėl dantų... Ką jūs, — sako nuovada, — lendat su tokia's niekniekais. Vien plunksoms ir rašalui jūsų peštynių protokolom rašydami mes išleisime pusę valstybės biudžeto. Jūs čia peišitės, o išdas mokėk. Atvažtuokit, kai ką užnuš.

Žinoma, policijai taika ir apsauga rūpi, bet jei rašalui išdas turi išloisti daugiau nei nusauginimo darbanis, tai policija jr čia negali užsimerkti.

Žodžiu, Runčius pirmiausia pakalbino Puskiaulių vyrus.

— Taip ir taip, vyrai, — sako. — Visur talkos dvasia išiviešpatauja, ir ausiginklavimo klausimai svarstomi, o

mes kai prie ruskio, — pirmadienį užtvėrei tvorą, žiūrėk, sekmadienį visi staktietai suskaldyti. Žmonėms nuostolis. Arba savo dalianką pirkit ir pasigaminkit muštynėms medžiagos, arba taikykites ir nusiginkluokit. Gana mūsų tvoros laužyti.

— Galima ir susitaikyt, — atsakė Puskiaulių vyrai. — Ar manai, iš džiaugsmo mušamės? Kad kitaip neišeina. Jie mus, mes juos.

— Pala, aš pirmą Skiauterių Ratkiūki dantis išvanosiu. Jei mano du priešakiniai Kuršėnų rinkoj paliko, tai kitaip negaliu. — Pareškė Raubiukas Ignius.

Čia, žinoma, Rančius ir praplūpo. — Jeigu, — sako, — šiandien Brianas, senas žmogus, kaip koks dvylika apaštalu po Zenevas dėl taikos važinėja, tai ką tie tavo du dantys reiškia?!

Išmūšė, tai jiems senatvėj kristi nebereikės. Užmiršk, — sako, — igneį savo dantis ir nusiginkluok.

Kai Raubiukas pasifadžėja nusiginkluoti, Runčius apsiavė senosius batus mediniais padais ir nubrido į skiauterių kaimą. Pakluonėmis nudrožė stočiai pns Raktus. Nespejo koją trobon įkolti, kai skiauterių bernai kas branktą, kas lopetkotį pasigavę atūžė puskiailiškį pamokyt.

Čia Runčius vėl pradėjo:

— Pirmiausia, vyrai, aš turiu nesykėti širdį ir iš baimės galiu apopleksija numirti. Dėkit po uslanu savo branktus ir kalbėkimės rimtai.

Nu, ir kad prakriuo Runsius, kad prakiuro! Tikras auksaburnis!

— Taip ir taip, — sako. — Žmonės su traktoriais aria, net karves per-

elektros vielas melžia, visur didžiausia pažanga, o jūs kaip prieš lenkmeti vis tais pat kuolais ir branktais vienas kitam galvas skaldyti tomokat! Gėda, — sako, — vyrai. Arba nusiginkluokit ir taikykites, nusipirkit savo dalianką, kad svetimų tvorų nelauztumėt.

Skiauterių vyrus ta kalba kad sugraudino! Kinšos Petras net verkti pradėjo. O Patkauskas Benius pagalvojęs pareiškė savo draugams:

— Jei tokia planeta atėjo, kad reikės daliankas pirkti muštynėms kuolas gaminti, tai kai dabar viskas pigu ir nesumamai iš kur litą traukti, muštis nebegalima. O be to nyksta staktietinės tvoros ir garadai. Kiti gaspadoriai, nelabieji, nusiperka vielų sietai ir užsiveria. Kai reikia, nerasi ką į ranką paimti, nors verk. Norom nenorom reikia nusiginkluoti ir taikintis.

Žodžiu, po trumpų derybų susitarė sekmadienį visiems susirinkti į Puskiaulius, į nusiginklavimo ir taikos konferenciją.

Grįžtant Runčiumi iš vieno kiemo kažkas paleido akmenį, sutrenkė kulkėtiną. Bet nieko: visiškai kojos neišmūšė, taikos apaštalas sekmingai parslubavo namo.

Sekmadienį po pietų Runčiaus troba buvo pilna tabako dūmų ir vyrų. Runčius ausko žodžiais dėstė, kaip bus gera, kaip puskiailiškiai su skiauteriškiais susitaikys.

— Pasauly, — sako, — taika, Brianai su Strezemannais bučiuojasi, o jūs kaip kokie pagonys taip žiūrinate, kaip čia patogiau kam žlauną į šalį plytgalium nusukus. Dabar štai mes visi nepriklausome valstybė, o bernas į malūną bijo nuvažiuoti. Gana, vyrai, tu juokų ir bučiuokimės. O šituos akmenis, kuriuos atsinešėte savo kišenėse, kranokit čia į krūvą prie durų, — išnešim į sruetyną. Štai, aš pirmasis. — Užbaigė Runčius imdamas iš kišenės degtą pusplytį.

Prie durų atsirado vežimas kampuotų ir labai patogių muštis akmenų.

Po visuotino nusiginklavimo prasidėjo visuotinis bučiavimasis.

Pasibaigus bučiavimams, atsikėlė senis Brčekus ir sako:

— Kaip dabar, vyrai, esame susitaikę, tai negalima neišgerti. Turiu boselį cukrinės, laikiau piršilams. Piršiliai kada bus, kada nebūs, o čia gyvas reikalas.

Skiauteriškiai negalėjo atsistebėti, kad Puskiaulius tokį šamarlaką daro, o puskiailiečiai džiaugės, kad šiemet abiejų kaimų pievos suseina, galės kartu šienauti, vakarais pasidainuoti...

Žodžiu, lieksmybė Runčio namuos buvo nesvietiška. Bosely cukrinės beliko pačiam dugne.

Vaclovas Barunka, skiauteriškis, pakilo nuo uslano, norėjo kažkur eiti, bet pašilitiniavęs ėmė ir pargriuvo vidurasly.

— Mat, rupūžė, — tarė vos liežuvį apversdamas Kiauga Martynas, puskiailiškis. Nuo vieno stiklo griūva. O kad mano arkliai vodegą nukirpti, tai pats pirmasis.

— Kas tavo arkliai vodegą kirpo? — Rušėnai paklausė Patkauskiukas iš Skiauterių, Barunkos draugas.

— Na, va šitas. Perna malūne nukirpo. Abu judu grįždami Papilėj už du tabako pokelius ašutaus žydui pardavėt. Manai, nežinau? — Pareiškė Kiauga.

Patkauskiukas ėvinkit Kiaugai į ausį, Kiauga ėvinkit Patkauskiukui į paki. Prasidejo balius.

Taikos apaštalas Runčius vakar pabaigė įstatyti naujus langus. Reikėjo dirbdinti naują uslaną, stalui naujas kojas.

Negyvai užnuošė, ačiū Dievi, nebuvo nė vieno.

«M. R.»

Jau trys metai sukako,

kaip „LIETUVIS BRAZILIJOJ“

lanko ne tik S. Paulo lietuvius, bet ir tolimoje provincijoje gyvenančius fazendų darbininkus prijaudėnčius lietuvių. Per tris metus savo gyvavimo, jis spėjo sustiprėti ir atsistoti pirmo vietoj lietuviškos kolonijos reikalų gynime.

Išengdamas į 4-sius metus „Lietuvis Brazilijoj“ žada ir gi savo skaitytojams tiekti įdomiausių ir naudingiausių žinių iš visų pasaulio kraštų. Todėl kiekvieno lietuvių pareiga stoti į mūsų eilę. Kodėl? Todėl, kad „Liet. Brazilijoj“ yra rimčiausias, didžiausias, nepolitinis, lietuviškos minties laikraštis, b to yra pigiausias, nes Brazilijoj kaštoja tik 10\$000 metams, 6\$ pusei metų ir atskiriems mėnesiams po 1\$. Užsieny — metams 20\$, pusei metų 12\$.

Metiniai skaitytojai gauna dovanų gražių lietuviškų žurnalų.

ADRESAS:

„LIETUVIS BRAZILIJOJ“ Caixa postal, 1764 SÃO PAULO

LIET. „BRAZ.“

gaunamas šiose vietose:

- 1) Luz stoties kioske,
- 2) José Paulino vaistinėj,
- 3) Prie pašto laiptų ir kampo,
- 4) Rusų vaistinėj Mokoje,

pas atskirus platintuos visuose miesto rajonuose ir „Liet. Braz.“ redakcijoj visomis dienomis.

Vokiečių fotografijų įstaiga

„BERNARDO“

įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinti, o taip pat su dažais.

Darbas greitai, sąžiningai ir pigiai. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 111 (senas n.103) São Paulo.

D-r. S. Meitin.

(Diplonuotas Geidelbergo ir Rio universiteto.)

Priima: vidurinių, veneros ir nervų ligomis nuo 2 iki 6 val vakar. susikalbama lietuviškai.

RUA BARÃO ITAPETININGA 37-a salos 8-9. Tel. 4-0715.

PINIGŲ KURSAS.

Litas	---	1\$700
Prancūzų frankas	---	\$630
Vok. markė	---	3 \$850
Ital. lira	---	\$850
Doleris	---	15\$850
Urugvajaus pezas	---	7\$200
Argentinos pezas	---	4\$200
Anglų svaras	---	54\$400
enku	---	1\$840

NAUDOKITĖS PROGA!

Villa Zelinoj, rua 5. labai pigiai parsiduoda sklypas su nameliu. Kaina medžiagos vertės. Sklypas aptvertas ir apsodintas.

Sužinoti krautuvėj (ant kampo) toje pat gatvėje.

Lietuviška VALGYKLA

Rua Bandeirantes, 92. (Bom Retiro)

Pietūs ir vakarienės po 1\$500 ir po 2\$000. Pusryčiai, pietūs ir vakarienė — mėnesiniams pensionistams 90 — 120 milreisy. Pilnas pensionas su kambariu ir lova 120 — 150 milreisy.

Valgis lietuviškas skanus ir geras.

Prašoma persitikrinti.

PHOTO STUDIJA GILUTZ.

Naujai pagerinta.

Rua José Paulino, 118. S. Paulo.

VISIEMS ŽINOMAS KAUNIEȚIS.

Savo meniško darbo išplatinim u darau meniškus paveikslus po 3\$. Beto darau 6 atvirutes šilkiname popiery už 7\$.

Ateikite įsitikrinti

Dirbtuvė atdara kasdien ir šventadieniais nuo 8 val ryto, iki 8 val. vakaro

D-ras EGBERTO CHAVES

Advokatas

visais reikalais priiminės lietuvius savo raštineje Rua Benjamin Constant, 13 Nr. 4 aukštas salos 6 nuo 15 ligi 18 val.

Nemokančius susikalbėti portugaliskai priiminės šeštadieniais nuo 10 ligi 11 val. Lietuvos Konsulate.

Dr. A. M. Kandia

Venerinių, vidurinių ir vaikų ligų. Priima: nuo 9 iki 11 v. ir nuo 3 iki 6 val.

Analizė ligoniams nemokama. persikėlė į rua Barão Itapetininga, 52. 3 o andar, Telef. 40 218.

Kalbama rusiskai, lenkiškai ir vokiškai

Skaityk ir platink „Liet. Braz.“

Banco Allemão TRANSATLANTICO SÃO PAULO

Rua 15 de Novembro Nr. 38.

CENTRAS: VOKIETIJOS UŽJŪRIO — BANKAS BERLYNE. Skyriai Brazilijoj: RIO DE JANEIRO, SANTOS, CURITYBOJE, BAHIA, PORTO ALEGRE.

ATLIEKA PERLAIDAS Į VISAS PASAULIO ŠALIS AUKŠČIAUSIU KURSU IR GEROMIS SALYGOMIS. INDELIAM IR DEPOZITAM NUO 50\$000

KOESPONDENTAS LIETUVOJE:

Lietuvos Bankas Kaune.

Daktaras

A. JAZARA-SNEGE

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgija, venerijos ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 2 — 6 v. v.

Ladeira Porto Geral 12 sobr.

(kampus Boa Vista ir 25 de Março)

2 andar, salas 4 e 5 Tel. 2-5068 Gyv. butas ten pat 5 aukšte.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto 1914 m. laidos.)

Rua Ypiranga 15. app. 4. (kertė rua Santa Ephigenia)

Ligonius priima: nuo 4 iki 9 val. vak., šeštadieniais nuo 3 iki 8 v. v. Sekundadieniais nuo 10 iki 1 val. Venerinių, vidurinių ir psichinių ligų analizė nuo 6½ val. ryto iki 9 v. vak.

SAVIEMS PACIENTAMS ANALIZĖ NEMOKAMA.

Laboratorija

MEDICINIŠKAS IŠTYRIMAS

(Nugarakaulio smegenų kraujo šlapimo ir išmatų). Tikras ir geras.

DR. A. KANDIA IR M. KOGAN.

persikėlė į Rua Barão Itapetininga 52. 3 aukštas. Telef 4-0218.

SPORTAS

3:0

Pereitą sekmadienį mūsų «Lithuania» sustikto su «Radium St. Anna» buvusių čempionu S. Pauly. Rungtynės buvo įdomios ir gyvos, bet visgi baigėsi mūsų šiek tiek pralaimėjimu 3:0.

Tas atsitiko todėl, kad kiti loškiai gavo iš eilės lašti abiejose komandose, nes nekuriu loškiai neatvyko. X.

3:2

Mūsų Kauno futbolistų komanda lošdama Šveicarijaj, rungtynes laimėjo 3:2 kauniškių naudai.

Reikia pažymėti, kad Šveicarijos komanda su kuria lošė kaimiška buvo gana stipri, bet nežiūrint viso baigėsi mūsų šiek tiek naudai. X.

Laiskas redakcijai

G. Redaktoriam,

Kadangi «Aido» redakcija atsisako talpiuoti šį pareiškimą, todėl nuolankiai prašau jį Tamstų laikrašty įdėti.

Spaudos b-vės «Aidas» valdybai.

Pareiškimas.

Prašau skaityti mane iš spaudos b-vės «Aidas» išstojusiu ir daugiau su minėta b-ve nieko bendro neturėčiau.

A. Knoras.

12-I-1932.

Villa Anastacio.

Pranešimas.

Lietuvos Respublikos Konsulatas São Paulo, rua Aurel. Coutinho, 10 kvietis Lietuvos pil. pil:

1. Žemaitį Juozą
2. Kasperavičių Vladą, iš Panošiškių km.

3. Taparaušką Joną ir Latvijos pilietį
4. Gadžaną Petrą (Peters Gadžans) užėmti Konsulatan asmeniškai arba nurodyti savo adresą.

Lietuvos Konsulatas.

Bom Retiro liet. prad. mokyklos visuotinas Tėvų Komiteto susirinkimas įvyksta sausio 24 d. 2 v. po piet, mokyklos salėj. Kviečiami visi tėvai dalyvauti.

V a l d y b a.

Sporto S-ga «Lithuania» vasario 6 dn 8 val. vak. Lietuvyų Name, ruošia kaukių balių-maskaradą, iki 4 val. ryto. Pakvietimus gauti pas sportinukus. Valdyba.

„LIETUVIS BRAZILIJŲ“

-- ISEIVIO DRAUGAS.

Pasto dėžutė

Redakcijoj yra laiška:

S. Aršauskas, J. Bauys, K. Butriavičiūtė, A. Baubinas, G. Bajoras, V. Basis, K. Bagdonas, S. Čurkin, F. Danielius, A. Gruodytė, A. Gudonis, J. Jurekvičius, J. Indeiro, K. Kazlauskas, A. Kukučionis, P. Kunigėlis, K. Laucius, V. Matulionis, J. Mogyła, K. Mališkin, J. Mačiulis, A. Norkus, F. Pileckis, V. Petrulis, J. Palonis, A. Petkus, V. Pincikas, P. Rinkevičius, F. Ralickas, L. Ralickas, J. Šerutis, V. Tininis, V. Valaitinas, J. Vaiškūnas, P. Ziezius, V. Žalkauskas, U. Žvirblytė.

Vakariniai kursai

PROFESORIAUS V. KREBĖS.

Dėstoma rubų kirpimas vyriškų ir moteriškų paskutinėmis anglų madomis Baigus išduodama Diplomai.

KAINOS PPIEINAMOS.

Priima nuo 19 iki 22 val. vakaro visoms dienoms apart šventadienių.

RUA VICTORIA, 2. S. Paulo.

Paieškojimai

Paieškau savo vyrą Juozą Klišį ir dukterį Justiną, apie kuriuos jau daug laiko kaip neturiu žinių. Jie patys arba žinantieji prašomi pranešti: Klišienei, rua Mauá, 207 S. Paulo' iš anksto tariu ačiū!

SPAUDA -- MŪSU GALYBĖ.

Siuvėjas

J. ČIŽINAUSKAS iš Kauno

Siuvama naujausiomis madomis vyriški rūbai. Tautiečiams daroma didelė nuolaida.

Prašome kreiptis ir įsitikinti, būsid visad patenkinti!

Kalbama: lietuviškai, rusiškai ir lenkiškai.

Rua Anhaia, 196, Nr. (Bom Retiro) Bondes: 53 ir 55.

Skelbkites tik „Liet. Brazilijoj“

LIETUVIAI BRAZILIJŲ.

Tai tau ir pagerinimas...

Bananų fazendoje „Caboçu“ dirba keletas europiečių ir apie 35 -- 40 brazilų. Žinoma brazilai dirba akordiniai (impreitada) gi europiečiai beveik visi padieniai ir už darbo valandą gauna 400 -- 500 reisu. Už pensiją į dieną išskaitydavo 1,500 reisu.

Visi laukdami Naujų metų laukė ir pagerinimo, kaip maisto, taip ir atlyginimo už darbą. Girdi „Caboçu“ fazenda nupirko koks tai ponas Barboza, tai persimainys visa administracija ir pagerins darbininkų būvį.

Sulaukus laukiamųjų naujų 1332 metų, administracijoje nepasikeitė ir se-

nasis administratorius ant pensijono dūrų iškabino, raudonu pašečiu rašytą portugalų kalboje skelbimą sekančio turinio:

„Nuo 1 d. sausio 1932 metų darbininkai už pensiją moka mėnesiui po 55 mil. Neišdiręs pilno mėnesio moka į dieną po 2 mil. ir išdirėjęs mėnesiui po 3 mil. į dieną, gi už vieną kartą pavalgymą, 1,500 reisu.

Reiškia: atlyginimas tas pats, pensijonas pabrango 10 mil. mėnesiui. Dėlei kokios nors priežasties neišdiręs mėnesio visų dienų moka už dieną valgio po 2 mil. imantieji „contá“ po 3 milr. ir bedarbiai ieškantieji darbu, už kelius šaukštus su pasniuku ryžių ir sukirmijusių pupelių 1,500 reisu.

Tai tau ir pagerinimas.

V. D.

Per „Mūsų Vilnų“ i sostine Vilnių!

Nėra Lietuvoje kito tokio žurnalo, kuris eitų kas 10 dienų gražaus didelio formato 24 puslapių, yra tik vienas žurnalas «Mūsų Vilnius». «Mūsų Vilnius» gina Vilniaus reikalus, rašo kuo plačiausiai Vilniaus vadavimo reikalais, deda daug gražių iliustracijų iš Pavergtosios ir Laisvosios Lietuvos. Jis adsidėjęs seka Amerikos ir kitų kraštų lietuvių gyvenima.

«Mūsų Vilniuje» bendradarbiauja žymūs publicistai, rašytojai, kaip prof. M. Biržiška, V. Bičiūnas, Petras Babickas, K. Berulis, J. A. Herbačiauskas, Liūdas Gira, Liūdas Dovydenas, K. Inčūra, Lazdynų Peleda — Lastauskienė, Vygandas — d-ras J. Purickis, Petras Ruseckas, d-ras Rutenbergas, Matas Šalčius, kan. J. Tumas-Vaižgantas, J. Žiminskas, prof. Z. Žemaitis, M. Aldonis ir visa cil okupuotos Lietuvos rašytojų. Redaguoja V. Uždavinys.

«Mūsų Vilnius» žengia tvirtais į penktus metus. Jame rasite gražiausios medžiagos, gražiausių straipsnių, gražiausių iliustracijų, visiems artimų minčių.

«Mūsų Vilnius» pigus žurnalas. Metams kainuoja 7 litai, pusmečiui — 4 litai. Užsieniuose -- 20 litų.

Vieną numerį gausite nemokamai susipažinti. Kas surinks 6 prenu meratas, tas septintą gaus nemokamai.

Rašykite šiuo adresu: Kaunas, Daukanto g-vė. 3

Lapoje „O Preferido“ LOTERIJA

RUA MONTEIRO DE MELLO, 23 (nuosavas namas)

RUA ROMA 141 (telefonas: 5-0319)

Lapa São Paulo.

Vienintelis namas, kurio tikrumą ir saugumą garantuoja stipriausi bankininkai.

SILVIO VALLONE

Savininkas.

SKAITYKITE IR PLATINKITE

„LIETUVIS BRAZILIJŲ“

JIS GERIAUSIAS PATARĖJAS IR DRAUGAS VISUOSE TAMSTOS DALYKUOSE.

Laivų išėjimas į Europą

Olympier 28 Sausio

Kainos pigios.

CASA BANCARIA J. FRIZZO E CIA [kurta 1900 m.

Rua Mauá 207, kampas rua Conceição, prie pat Luz stoties.

Istaigos darbo teisingumas garantuojamas 100:000\$000, kurie padėti valstybės banke. Kalbame lietuviškai Istaiga atdara kasdien nuo 8 val. ryto ligi 6 val. vakaro, sekmadieniais tik ligi 12 val.

Laivakortės.

Į Europą ir iš ten. Šamados. Kainos žemos. Patarnavimas sąžiningas ir greitas.

